

ఆరోగ్యానికి అరకొర ఖర్చే!

- » కేటాయింపులో సగం కూడా వెచ్చించలేదు
- » అత్యధికం 'ప్రైవేటు' కాన్సుల్
- » రాష్ట్రంలో లింగనిష్పత్తి 959-1000
- » ప్రసూతి, శిశు మరణాలపై సమీక్షల్లో: కాగ్

హైదరాబాద్, మార్చి 29 (ఆంధ్రజ్యోతి): వైద్య ఆరోగ్య శాఖను బలోపేతం చేస్తున్నామని, పెద్దపెత్తున నిధులు కేటాయిస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నా. అందుకు తగ్గట్టుగా నిధులు విడుదల కావట్లేదని, ఖర్చు జరగడం లేదని కాగ్

తేల్చింది. 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరానికి న్యూరు కేటాయించిన బడ్జెట్, రుణాలు కలిపి మొత్తం రూ.8,083.51 కోట్లు కాగా ఖర్చు చేసింది రూ.4,872.08 కోట్లనని వెల్లడించింది. మరికొన్నింటికి భారీగా నిధులు కేటాయించినా ఒక్కసైసా విడుదల చేయని పరిస్థితి కూడా ఉందని నివేదికలో వివరించింది. ఉదాహరణకు వీటిన్ గర్లో నిర్మించాలనిపెట్టిన నివ్వకు రూ.40 కోట్లు కేటాయించినా, ఒక్క సైసా విడుదల చేయలేదు. తెలంగాణ సైన్స్ విధాన పరిషత్కు రూ.37 కోట్లు కేటాయించినా నిధులేమీ విడుదల చేయలేదు. హైదరాబాద్ లోని ఎంఎన్టీ కేన్సర్ ఆస్పత్రికి రూ.23.04 కోట్లు కేటాయించి రూ.75లక్షలు విడు

- దల చేశారని కాగ్ నివేదికలో వెల్లడించి.
- » రాష్ట్రంలో జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య పథకం కింద చేపట్టిన కార్యక్రమాలపై కాగ్ తీవ్ర ఆసక్తి వ్యక్తం చేసింది.
- » ఉచిత మందుల పంపిణీకి 2014-17 నడుమ కేటాయించిన రూ.89.99 కోట్లలో కేవలం రూ.10 కోట్లే ఖర్చు చేశారు.
- » న్యూరు దవాఖానాల్లో కాన్సులు 2019-14లో 69 నుంచి 2016-17 నాటికి 42 శాతానికి తగ్గిపోయాయి. సిజేరియన్ కాన్సులు ప్రైవేటులో 31 నుంచి 58 శాతానికి పెరిగాయి. మొత్తం కాన్సుల్లో 45 శాతం సిజేరియన్ అయితే అందులో 67 శాతం ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లోనే జరిగాయి.
- » రాష్ట్రంలో ప్రతి 1000మంది మగపిల్లలకు 2012-13లో 925 మంది ఆడపిల్లల పుట్టుక ఉండగా, 2016-17 నాటికి ఆది 959-1000కి పెరిగింది.
- » 2012-17 మధ్య నిర్మించిన 21 వీహెచ్ఎస్లో సిబ్బంది లేక 19 వాడుకలోకి రాలేదు. మొత్తం వీహెచ్ఎస్లో 49% సిబ్బంది కొరత ఉంది.
- » నాణ్యమైన వైద్యం లేక ప్రజలు ప్రైవేటు ఆస్పత్రులను ఆశ్రయిస్తున్నారు.
- » రాష్ట్రంలో ప్రసూతి, శిశు మరణాల సమీక్షే నిర్వహించలేదు.

ప్రైవేటు స్కూళ్ళే ముద్దు

సర్కార్ బడులు మాకొద్దు...!.. అక్కడ పెరుగుతున్నారు.. ఇక్కడ తగ్గుతున్నారు

- » విద్యాహక్కు చట్టం అమలవట్టేదు
- » పెరుగుతున్న డ్రాపౌట్ల సంఖ్య
- » ప్రవేశాల్లోని పాఠశాలలు పెరుగుతున్నాయ్

హైదరాబాద్, మార్చి 29 (ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణలో విద్యా హక్కు చట్టం అమలు కావడం లేదని కాగ్ నివేదిక తేల్చి చెప్పింది. ప్రతి అంశంలోనూ విద్యాశాఖ విఫలమైందని పేర్కొంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలపై నిర్లక్ష్యం పనిపెట్టడంతో ప్రైవేటు పాఠశాలలు లబ్ధి పొందుతున్నాయని తెలిపింది. 2014-17 మధ్య కాలంలో ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య సుమారు 112 లక్షలు తగ్గిపోగా.. ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో 61వేల వరకు పెరిగినట్లు వివరించింది. ప్రభుత్వ ప్రాథమిక కోన్నత పాఠశాలల్లో ప్రవేశాలు 20వేలు తగ్గగా.. ప్రైవేటులో 3వేలు పెరిగింది. అదేసమయంలో ప్రైవేటులో వీజులు ఇష్టారాజ్యంగా వసూలు చేస్తున్నారని పేర్కొంది. మధ్యలో బడి మానేసే విద్యార్థుల (డ్రాపౌట్) సంఖ్య ఎక్కువగానే ఉందని నివేదికలో వెల్లడించింది. ఎస్సీ, ఎస్టీ బాలికల విషయంలో ఇదీ బాగా ఎక్కువగా ఉన్నట్లు తేలింది. నర్సాకొల్ అభియాన్ ప్రాజెక్టుకు అటు కేంద్రం నుంచి, ఇటు రాష్ట్రం నుంచి కూడా నిధుల కోత తప్పలేదు.

- ఇతర గ్రామాల్లోని పాఠశాలల్లో చదివేందుకు వెళ్లే విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం రవాణా చార్జీలు అందించడంలో విఫలమైంది.
- ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థి నిచ్చుత్తి ఎక్కువగా సరిగ్గా పొందించడం లేదు. ప్రతి పాఠశాలలోనూ ఉపాధ్యాయుల కొరత ఉంది. పాఠశాలల నిర్మాణ పనులు మూడేళ్లుగా ఆసంపూర్ణంగానే ఉన్నాయి.

'తెలుగుతల్లి ప్రాంగణానికి' నిర్లక్ష్యపు గ్రహణం

నిధులు, వసతులు అన్నీ ఉన్నా.. అధికారుల నిర్లక్ష్యం వల్ల శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగుతల్లి ప్రాంగణం కార్యరూపం దాల్చలేదని కాగ్ వెల్లడించింది. ఆరేళ్లుగా ఈ ప్రాంగణాన్ని నిర్మించకపోవడంతో రూ.8.79 కోట్ల యూజీసీ సాయాన్ని కోల్పోవడమే గాక విద్యార్థులు నాణ్యమైన విద్యకు దూరమయ్యారని పేర్కొంది.

మరుగుదొడ్లు లేని పాఠశాలలు	1261
వంటపాత్రలు లేని పాఠశాలలు	9192
ఆటస్థలం లేనివి	12,768
ప్రహారీ, కంచె లేనివి	11,028

మరికొన్ని ముఖ్యాంశాలు..

- 2014-17 మధ్య ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలల సంఖ్య 0.42 శాతం పెరగగా.. ప్రైవేటు ప్రాథమిక పాఠశాలల సంఖ్య 12.75 శాతం పెరిగింది.
- డ్రాపౌట్ రేటు విషయానికొస్తే ప్రాథమిక స్థాయిలో 8%, ప్రాథమికోన్నత స్థాయిలో 8% ఉంది. ఎస్సీల్లో ప్రాథమిక స్థాయిలో 5% ఉండగా ప్రాథమికోన్నత స్థాయిలో 3% ఉంది. ఎస్టీల్లో 12%, 7%గా ఉంది.

ప్రభుత్వ ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో ప్రవేశాల్లో తేడా(పిల్లల సంఖ్య లక్షల్లో)				
సంవత్సరం	ప్రాథమిక పాఠశాలలు		ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలు	
	ప్రభుత్వ	ప్రైవేటు	ప్రభుత్వ	ప్రైవేటు
2014-15	14.64	16.64	9.37	7.82
2015-16	14.17	17.62	9.33	9.14
2016-17	13.52	17.25	9.17	7.85
భేదం: 7.68% తగ్గుదల			3.70% పెరుగుదల	
భేదం: 7.68% తగ్గుదల			0.38% పెరుగుదల	

కడిగి పారేసిన 'కాగ్'

(అంధ్రజ్యోతి, రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రతినిధి): రిజిస్ట్రేషన్ కాబట్టి భారీగా జరిగిన అవకతవకలను కంప్యూటర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్(కాగ్) బిట్టబయలు చేసింది. గురువారం కాగ్ తన వార్తా నివేదికను విడుదల చేసింది. అనేక ప్రభుత్వ పథకాల అమలుతోపాటు అభివృద్ధి పనుల్లో వైసె ల్యాయను ఎత్తిచూపింది. ఉమ్మడి రంగారెడ్డి జిల్లా వరదిలోని పలు రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాల్లో రిజిస్ట్రేషన్ పీజుల వసూళ్లు స్టాంప్ డ్యూటీ వసూళ్లు విషయంలో అధికారులు ఇప్పటికే భారీగా నష్టపాలించడంతో ప్రభుత్వ బిజినెసు భారీగా నష్టం జరిగిందని కాగ్ వెల్లడించింది. అనేక రిజిస్ట్రేషన్ నక్ష సంబంధించిన తక్కువ పీజులు వసూలు చేసినట్లు వెల్లడించింది. 'పారిస్' పద్ధతిని అనుసరించి రూపొందించిన దస్తావేజుల ద్వారా తీసుకున్న రూ.191శాతం రిజిస్ట్రేషన్ పీజు వసూలు చేయాలి. కానీ ఒక పార్శ్వాలిక సంస్థ సాధారణ తనపా దస్తావేజుల డిమాండ్ తనపా, చూపుతున్న తనపా ద్వారా తమ ఆస్తులను పారిస్ పాను వద్ద తీసుకువెళ్లి ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఆర్కైవ్ సంస్థల నుంచి రూ.లక్షల తీసుకుంది. కూకట్ పల్లి, కుత్బుల్లాపూర్ నవీ రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాల్లో తనిఖీ చేసినపుడు రెండు దాక్యుమెంట్లూ రూ. 1752.74 కోట్ల రుణ సౌకర్యం పొంది నట్లు వెల్లడించింది. నడదు సంస్థ ఆస్తులను పారిస్ పాను వద్ద తీసుకువెళ్లి రుణసౌకర్యం పొందింది. ఈ ప్రకారం తీసుకున్న రుణ సౌకర్యంపై 01శాతం పీజు వసూలు చేయాలి. కానీ అలా కాకుండా దస్తా వేజుల రూ.10వేల చొప్పున రిజిస్ట్రేషన్ పీజు మాత్రమే వసూలు చేశారు. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు పాటించకపోవడం వల్ల రిజిస్ట్రేషన్ శాఖకు రూ. 8.76 కోట్ల నష్టం జరిగింది. అలాగే వ్యవసాయ యేతర భూముల హార్వెస్టి సంబంధించిన ఆస్తుల విలువ తగ్గించారు. తద్వారా ముంకాలు, పీజులు తక్కువగా విడించారు. ఇలా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ముగ్గురు జిల్లా రిజిస్ట్రేషన్, 13మంది నవీ రిజిస్ట్రార్ల పరిధిలో రికార్డులను పరిశీలించగా 201వ్యాక్యుమెంట్లకు సంబంధించి రూ. 205 కోట్ల విలువ చేసే ఆస్తులను రూ.827 కోట్లగా చూపించారు. అలాగే నిబంధనలకు విరుద్ధంగా బహుళ ఆంధ్రప్రదేశ్ పథకాలకు కాంపోజిట్ విలువలను తగ్గించి రూ.44.27కోట్ల సంకాలు, పీజులు తక్కువ విడించారు. ఇలా తక్కువ పీజులు వసూలు చేసిన వాటిలో తూర్పు రంగారెడ్డి జిల్లా రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో పాటు ఇబ్రహీంపట్నం, కొడంగల్, కూకట్ పల్లి, తాండూరు, వల్లభేనగర్ నవీ రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాలు ఉన్నాయి. అభివృద్ధి బిచ్చంబాలతో కూడిన సాధ

రణ వనరు పట్టా దస్తావేజులపై కూడా స్టాంప్ డ్యూటీ తక్కువ వసూలు చేశారు. బహుళ ఆంధ్రప్రదేశ్ పథకాలు, వ్యక్తిగత గృహాలుగా స్థలాన్ని అభివృద్ధి పరచడం కోసం చేసుకున్న బిచ్చంబాలకు సంబంధించిన నాలుగు దస్తావేజులపై శ్రీలింగంపల్లి నవీ రిజిస్ట్రార్ రూ.7895లక్షల స్టాంప్ డ్యూటీ తక్కువ వసూలు చేశారు. అలాగే స్థలాన్ని అమ్మకపు బిచ్చంబాలకు సంబంధించిన దాక్యుమెంట్లను తప్పనిసరిగా రిజిస్ట్రార్ చేయాలి. హయత్ నగర్, మల్లాజిగిరి, కుత్బుల్లాపూర్, శ్రీలింగంపల్లి, శామీర్ పేటలలో ఇలా చేయకపోవడం వల్ల లక్షలకు రూపాయల నష్టం జరిగింది. దాక్యుమెంట్లను తక్కువగా పరిశీలించడం వల్ల స్టాంప్ డ్యూటీ, రిజిస్ట్రేషన్ పీజులు తక్కువ విడించారు. తూర్పు రంగారెడ్డి రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయ పరిధిలో తండ్రికి బయలు మరేకరు (అకులీ) పేరున పరిష్కార లావాదేవీ దస్తావేజు రిజిస్ట్రార్ చేశారు. అలాగే పశ్చిమ రంగారెడ్డి డిఆర్ పరిధిలో ఆస్తి పంపకాలకు సంబంధించిన దాక్యుమెంట్లను అభివృద్ధి బిచ్చంబాలతో కూడిన జీపీపీ చేశారు. అలాగే బహుమతి, అమ్మకపు దస్తావేజులపై సంకాలు తక్కువ విడించారు. కొన్నికోట్ల అసలు విడించలేదు. పశ్చిమ రంగారెడ్డి జిల్లా రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో 11బహుమతి దస్తావేజులు తనిఖీ చేయగా రూ.22.94లక్షల బదిలీ సుంకాన్ని విడిచలేదని తెలిసింది. అంతేకాక రెండు దాక్యుమెంట్లకు సంబంధించి స్టాంప్ డ్యూటీ రేటును తక్కువ తీసుకోవడం వల్ల మరో రూ. 2.81లక్షల నష్టం జరిగింది. లీజు దస్తావేజులపై కూడా స్టాంప్ డ్యూటీ, రిజిస్ట్రేషన్ పీజు తక్కువ విడించారు.

ఫ్యాబ్రిసిటీ అభివృద్ధిలో విఫలం

అక్షరాధి మందికి ఉపాధి కల్పించేందుకు ఏర్పాటు చేసిన ఫ్యాబ్రి సిటీని అభివృద్ధి చేయడంలో విఫలమయ్యారని కాగ్

ప్రభుత్వాన్ని ఆక్షేపించింది. అలానే బడిబజల్ ప్రాజెక్టు అమలు విషయంలో కూడా వైసెల్యూ వెందినట్లు ఆక్షేపించింది. సెమీ కండక్టర్ల తయారీ పరిశ్రమ అభివృద్ధి కోసం ఏర్పాటు చేయడం లివన్ ఫ్యాబ్రిసిటీ విషయంలో కీలక పాత్రలు పోషించాల్సిన సంస్థలు పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడంలో విఫలమయ్యారని తెలిసింది. డీని పర్యవసానంగా ఫ్యాబ్రిసిటీలో మొత్తం 1075 ఎకరాలకు గానూ 712 ఎకరాలు ఇంకా నిరుపయోగంగా ఉన్నట్లు వెల్లడించింది. ఎలక్ట్రానిక్ సంస్థల సముదాయం వరకు మార్గదర్శకాల ప్రకారం భాగస్వామ్య సంస్థల నుంచి కనీసం పెట్టుబడులను డిమాండ్ చేసి నిర్మించి చుక్కోకపోవడంలో నష్టం జరిగిందని తెలిసింది. 5.17 లక్షల మందికి ఉపాధి కల్పించేందుకు ఫ్యాబ్రిసిటీ ప్రాజెక్టు రూపకల్పన చేసినా ప్రభుత్వం అవగాహన కుదుర్చుకున్న సెమ్ ఇండియా, ఇంటెల్క్ ఆన్ సంస్థలు పెట్టుబడులు తీసుకురావడంలో విఫలమయ్యారు తెలిసింది. ఈ కారణంగా 5.17లక్షల

'మిషన్ కాకతీయ'లో అవినీతి

మిషన్ కాకతీయ వసుల్లో జరిగిన అవినీతిని కాగ్ బయటపెట్టింది. వికారాబాద్ జిల్లా కల్వచర్ల వెరువులో హుడికత్తి తురు రూ.25,21,368లు ఖర్చుచేశారు. 58,500 మున్నె మీటర్ల హుడికత్తి తయారీ వ్యాపారం 46,929 మున్నె మీటర్ల మాత్రమే హుడికత్తి తయారీ. 11,571 మున్నె మీటర్ల హుడికత్తి తయారీకి అయిదువందల డబ్బులు డ్రా చేశారు. దాదాపు 19శాతం హుడికత్తి తక్కువ తీశారు. ఈ మేర నిధులన్ని కైలంబం చేశారని అవినీతిని కాగ్ ఎత్తిచూపింది.

మందికి ఉపాధి కల్పించేందుకు ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టులో 3,016 మందికి మాత్రమే ఉపాధి దక్కినట్లు వెల్లడించింది. డిమాండ్, ఇన్స్ట్రక్షన్ ఇన్ మనీమీడియా, యానిమేషన్, గేమింగ్, ఎంటర్టైన్మెంట్(ఇమేజ్) బహుళ విషయాలలో పాటు ఉన్నట్లు వివరించింది. బడిబజల్ ప్రాజెక్టు అమలులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముఖ్య పాత్ర పోషించాల్సి ఉన్నా ఆ మేర జాగ్రత్తలు తీసుకోలేదని ఆక్షేపించింది. ఈ ప్రాజెక్టు కింద అంతర్జాతీయ తరఫున మౌలిక సదుపాయాల నిర్మాణం కోసం కేంద్రం ఇచ్చే రూ. 16కోట్ల సబ్సిడీయోగం చేసుకోలేదని తెలిసింది. నగరం నుంచి రూ.85 కోట్ల మిషన్ పనులకు వరకు ఎంపిఎంటి ఎన్ (మల్టిమోడల్ ట్రాన్స్పోర్టు సిస్టమ్) పొడిగింపు, రూ.80 కోట్ల మూసాపేట నుంచి డిమాండ్ కు ఇంజనీరింగ్ జంక్షన్ వరకు రేడియల్ రోడ్లను ఉన్నతీకరించే పనులకు ఆమోదం లభించినా ఈ పనులు మొదలు పెట్టలేదని తెలిసింది. వీటికి ప్రభుత్వ సమాధానాలు కూడా సరిగా లేవని పేర్కొంది.

స్కూళ్లలో కనీస సౌకర్యాలు కరువు

విద్యాభ్యాసకు చట్టం అనుకూలీ వచ్చి ఏడేళ్లు గడిచినప్పటికీ పలు పాఠశాలల్లో మౌలిక సదుపాయాల కల్పన ఇంకా అంతంత మాత్రంగానే ఉన్నాయి. కొత్త పాఠశాలల నిర్మాణ పనులు పూర్తికాలేదు. పలు స్కూళ్ల మౌలిక సదుపాయాల లేమితో సతమతమవుతున్నాయి. విద్యాభ్యాసకు చట్టం అనుకూలీ భాగంగా కొత్త స్కూళ్ల ఏర్పాటు, పాఠశాలల్లో మౌలిక సదుపాయాల కల్పన కోసం భారీగా నిధులు కేటాయించారు. అనేకకోట్ల స్కూళ్లలో కనీస సౌకర్యాలు లేవు. విద్యాభ్యాసకు చట్టం సెక్షన్ 13 ప్రకారం నాణ్యత ప్రమాణాలు లేని పాఠశాలలను ప్రారంభించకూడదు. ప్రభుత్వం వాటికి గుర్తింపు ఇవ్వకూడదు. కానీ అనేక కోట్ల స్కూళ్ల అంకెల సౌకర్యాలతోనే ప్రారంభించారు. 75 శాతం స్కూళ్లలో ర్యాంపులు, డ్రైలింగ్ వంటి ప్రాథమిక వసతులు లేవు. 41శాతం బడులకు ఆటస్థలాలు, ప్రహారీలు లేవు. వీటికి గ్రంథాలయ వసతి కల్పించామని చెబుతున్నారు. కానీ ఇక్కడ వసతులు లేవని ఇబ్రహీంపట్నం మండలం దండుపల్లెలారంలోని ఎంపీపీ స్కూల్లో గ్రంథాలయం చూస్తే తెలుస్తుంది కాగ్ చిత్రపటాన్ని విడుదల చేసింది. అక్కడ బల్లలు, కవ్వోళ్లు, దీపాలు లేవు. అలాగే స్కూళ్లలో వంటగదుల నిర్మాణం కోసం నిధులు కేటాయింపినా సక్రమంగా ఖర్చు చేయలేదు. ఇంకా అనేక స్కూళ్లలో వంటగదులు నిర్మించలేదు. ఉమ్మడి రంగారెడ్డి జిల్లాలోని ఎదురాబాద్ జిడ్పిసావెన్ (బాలురు) స్కూల్లో ఆరుబయటి వంట చేస్తున్న విషయాన్ని బయటపెట్టింది.

250 కోట్లొచ్చినా.. పైసా ఖర్చు చేయలేదు!

- » గిరిజన ప్రాంతాల్లో తారు రోడ్లయలేదు
- » 3 జిల్లాల్లో నిధులు వెచ్చించని ఐటీడీఏలు
- » దళితులకు భూ పంపిణీ అమలులో లోపాలు

హైదరాబాద్, మార్చి 29 (ఆంధ్రజ్యోతి): ఉమ్మడి వరంగల్, ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల్లో తారు రోడ్ల నిర్మాణానికి బడ్జెట్లో రూ.250 కోట్లు కేటాయించినా.. ఒక్క పైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదని కాగ్ నివేదికలో వెల్లడించింది. 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఐటీడీఏ పరిధిలోని జిల్లాల్లో తారు రోడ్ల నిర్మాణానికి ఈ నిధులు కేటాయించగా.. పైసా ఖర్చు చేయలేదని పేర్కొంది. టెండర్లు ఖరారవని కారణంగా నిధులు విని యోగించలేదని సంక్షేమశాఖ అధికారులు చెప్పారని వివరించింది. ఎస్సీ, ఎస్టీ, టీసీలకు సంబంధించి పలు సంక్షేమ పథకాల అమలుపై కాగ్ నివేదికలో పలు అంశాలను వెల్లడించింది. అందులో ప్రధాన అంశాలు..

- » కల్యాణలక్ష్మి పథకం కింద ఒక్కొక్కరికి రూ.51 వేలు ఇచ్చేందుకు బడ్జెట్లో రూ.200 కోట్లు కేటాయించగా రూ.119.93 కోట్ల ఖర్చు చేశారు.
- » ఎస్సీ హస్తకల్లో విద్యార్థులకు అదనపు సౌకర్యాలు కల్పించేందుకు రూ.130 కోట్లు కేటాయించారు. కానీ, నయా పైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదు.
- » ఎస్సీ నట్షాన్కు ప్రభుత్వం 2016-17లో రూ.9191 కోట్లు కేటాయించి కేవలం 40శాతం నిధులే ఖర్చు చేసింది. ఎస్టీలకు రూ.5594 కోట్లు కేటాయించగా 43శాతం నిధులే ఖర్చయ్యాయి.
- » దళితులకు మూడెకరాలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినప్పటికీ.. పథకం అమలు లోపభూయిష్టంగా ఉండడం వల్ల లక్షం నెరవేరడం లేదు.

కాగ్ నివేదిక ప్రభుత్వానికి చెంపపెట్టు: లక్షణ్

- » ప్రభుత్వానివన్నీ డొంగ లెక్కలో: దాసోజు
- » ప్రజలను మభ్యపెడుతున్న టీఆర్ఎస్: సంద్ర

హైదరాబాద్, మార్చి 30 (ఆంధ్రజ్యోతి) : కాగ్ నివేదిక ప్రభుత్వానికి చెంపపెట్టు అని టీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కె.లక్ష్మణ్ వ్యాఖ్యానించారు. టీఆర్ఎస్ అవినీతి పాలన, ఆర్థిక వ్యవస్థను గాలికొదిలేసిన తీరును నివేదిక బట్టబయలు చేసిందని అన్నారు.

రాష్ట్రం అప్పులపాలైందని తాము ఎత్తిచూపితే ప్రభుత్వం ఎదురు దాడికి దిగిందని.. తమ వాదన సరైనదేనని ఇప్పుడు తేలిందని పేర్కొన్నారు. పార్టీ కార్యాలయంలో శుక్రవారం ఆయన మాట్లాడుతూ వివిధ ఆర్థిక సంస్థల నుంచి తీసుకువచ్చిన అప్పులను కూడా ఆదాయంగా చూపడం కంటే విద్వారం ఉంటుందా? అని నిలదీశారు. సిసీనటుడు ప్రకాశ్ రాజ్, సీఎం కేసీఆర్ బేటీపై స్పందిస్తూ.. ప్రకాశ్ రాజ్.. ఎవరు? అని ఎద్దేవా చేశారు. కర్ణాటక ఎన్నికల తర్వాతే పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు అమిత్ షా తెలంగాణ పర్యటనకు పస్తారని ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు. బడ్జెట్లో ప్రభుత్వం చెప్పినవన్నీ డొంగ లెక్కలేనని కాగ్ నివేదిక ద్వారా స్పష్టమైందని, అప్పులను ఆదాయంగా చూపే సన్నాసి ప్రభుత్వం దేశంలో ఎక్కడా లేదని టీసీసీ ముఖ్య అధికార ప్రతినిధి దాసోజు శ్రవణ్ కుమార్ మండిపడ్డారు. గాంధీభవన్లో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వ అవినీతిపై కాంగ్రెస్ చెప్పిన మాటలన్నీ నిజమేనని మరోసారి రుజువైందన్నారు. ఈ నివేదికతో కేసీఆర్ బంధారం బయట పడిందని, ఆయనది సత్యం రామలింగరాజు తరహా నేరమని అభివర్ణించారు. బడ్జెట్ సమావేశాల్లో కేసీఆర్.. కల్పకుంట్ల రాజ్యాంగాన్ని అమలు చేశారని శాసన మండలిలో కాంగ్రెస్ ఉపనేత పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి అన్నారు. అసెంబ్లీ మీడియా హాల్లో ఆయన మాట్లాడుతూ దనిక రాష్ట్రం అంటూ కేసీఆర్ చెప్పినవన్నీ కాకి లెక్కలేనని ఆరోపించారు. కాగ్ నివేదికపై కేసీఆర్ సమాధానం చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత రాష్ట్రం అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి సాధించిందంటూ కేసీఆర్ చెబుతున్న మాటలు సీటి మూటలేనని కాగ్ నివేదికతో స్పష్టమైందని టీడీపీ ఎమ్మెల్యే సంధ్ర వెంకటవీరయ్య విమర్శించారు. ఇకనైనా అబద్ధాలతో ప్రజలు, ప్రతిపక్షాలను మభ్యపెట్టటం మానుకోవాలని కేసీఆర్ కు సూచించారు. వాస్తవాలు బయటపడతాయన్న భయంతోనే అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్షాల గొంతునొక్కుతున్నారని ఓ ప్రకటనలో విమర్శించారు. బడ్జెట్ సమావేశాలను టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం తూతూమంత్రంగా నిర్వహించిందని, రాజ్యాంగబద్ధంగా సమావేశాలు కొనసాగలేదని టీడీపీ ఎమ్మెల్యే ఆర్.కృష్ణయ్య అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. అసెంబ్లీలోని మీడియా హాల్లో ఆయన మాట్లాడుతూ కాగ్ నివేదికలో పేర్కొన్న అవకతవకలపై విచారణ చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు.

సర్కార్ పై కాగ్ అక్షింతలు

● మిషన్ కాకతీయ తొలిదశ పనుల్లో జాప్యం ● ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో రిజర్వేషన్లు అమలు కావడంలేదు ● ఐటీ భూముల్లో కనీస వసతులు లేవు ● క్రీడా ప్రోత్సాహానికి ప్రాధాన్యత లేదు

హైదరాబాద్, ఆంధ్రప్రభ : రాష్ట్రంలోని ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో విద్యాహక్కు చట్టం కింద 25 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలు కావడం లేదని కంప్లైర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) ఎత్తి చూపింది. రాష్ట్రంలో మద్యలో బడి మానేస్తున్న పిల్లల సంఖ్య అధికంగా ఉంటోందని తెలిపింది. విద్యాశాఖ మంత్రి అధ్యక్షతన ఏర్పాటు కావలసిన సలహా మండలి అంశాన్ని కూడా ప్రభుత్వం విస్మరించిందని ఆరోపించింది. కాగ్ నివేదికను గురువారం శాసనసభలో ఆర్థికమంత్రి ఈటెల రాజేందర్ ప్రవేశపెట్టారు. ఈ నివేదికలో వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలకు సంబంధించి అనేక లోటుపాట్లు, లోసుగులు, అధిక చెల్లింపులు అంశాన్ని లేవనెత్తింది. రాష్ట్రంలో క్రీడల ప్రోత్సాహానికి తగిన ప్రాధాన్యత లభించడం లేదని పేర్కొంది. రెండు శాతం క్రీడా రిజర్వేషన్ కేవలం పోలీస్ శాఖ చేపడుతున్న నియామకాల్లోనే అమలు చేస్తున్నారు తప్ప మిగతా

విభాగాల్లో ఈ రిజర్వేషన్లను పట్టించుకోవడం లేదని తెలిపింది. వరంగల్, ఖమ్మం, కరీంనగర్ నగర పాలక సంస్థలకు ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులను ఖర్చు చేయడం లేదని ఆరోపించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ సంస్థలకు కేటాయించిన భూముల్లో కనీస వసతులు కల్పించడం లేదని పేర్కొంది. ప్రభుత్వ వైద్యసేవల్లో ప్రమాణాలు పాటించకపోవడంతో ప్రజలు ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులను

ఆశ్రయించి వైద్యం చేయించుకుంటున్నారని కాగ్ ఆరోపించింది. వాహనాలకు బిగింపే సెక్యూరిటీ నెంబర్ పేట్లు అమలులో అనేక లోపాలున్నాయని గుర్తించింది. విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు వసూలు చేసిన సుంకాలను సకాలంలో రాష్ట్ర ఖజానాలో జమ చేయలేదని తెలిపింది. దేశంలోనే అతి పెద్దదిగా చెబుకుంటున్న టీ-హబ్ రెండవ దశ ఇమేజీ భవన నిర్మాణంలో ప్రభుత్వంపై అదనపు భారం పడిందని పేర్కొంది. దళితు లకు పంపిణీ చేస్తున్న ఉచిత భూముల పథకంలో అనేక లోపాలు తలెత్తుతున్నాయని తెలిపింది. ఏడాదిలోపు పిల్లలకు వ్యాధి నిరోధక వైద్యం చేయించే విషయంలో ప్రభుత్వం ఆశించిన లక్ష్యాలను సాధించిందని పేర్కొంది. ఎస్సీ, ఎస్టీ ఉప ప్రణాళిక నిధులను పూర్తిగా వినియోగించడం లేదని, మిషన్ కాకతీయ మొదటిదశ పనుల్లో తీవ్ర జాప్యం జరిగిందని ఆరోపించింది.

టీకాల్లో వందశాతం సక్సెస్

● 2012-17దస్త్రాలను పరిశీలించిన కాగ్

హైదరాబాద్, ఆంధ్రప్రభ : రాష్ట్రంలో నార్మల్ ప్రసవాల తగ్గిపోయిందని 45 శాతం ప్రసవాలు కోత విధానంలోనే జరుగుతున్నాయని భారత కంప్లైర్ అండ్ మరీయు ఆడిటర్ జనరల్ నివేదిక (కాగ్) తన రిపోర్టులో పేర్కొంది. ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో 67 శాతంగా ఉన్నాయని ఆ రిపోర్టులో తెలిపింది. ఏడాదిలోపు పిల్లలకు వ్యాధినిరోధక టీకాల విషయంలో రాష్ట్రం నూరుశాతం లక్ష్యాలను సాధించిందని పేర్కొంది. దీంతోపాటు ప్రసూతి మరణాల రేటు, ఫెర్టిలిటీ రేటు రాష్ట్రం మొత్తం మీద తగిన స్థాయిలోనే ఉన్నాయన్నారు. గ్రామ పంచాయతీ, పంచాయతీ సమితి, జిల్లా పరిషత్ ఇలా ప్రతిస్థాయిలోనూ పంచాయతీరాజ్ సంస్థలను బలోపేతం చేసేందుకు ఎన్ఆర్ హెచ్ఎం కృషి చేస్తుందన్నారు. జిల్లా స్థాయిలోనూ, కిందిస్థాయిలోనూ ప్రజారోగ్య, మౌలిక వసతులను నియంత్రించడం, నిర్వహించడం కోసం ఇది దిశానిర్దేశం చేయవలసి ఉంటుందని కాగ్ తెలిపింది. ఇన్ ఫోర్సేనింగ్ మరొక సన్నిహితంగా ఉండి, ఇటు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు, అటు ప్రజావళికి మధ్య అనుసంధానం కల్పిస్తాయి.

ఎన్ఆర్ హెచ్ఎం కేంద్ర సౌజన్య పథకంగా అమలు

ఎన్ఆర్ హెచ్ఎం కేంద్ర సౌజన్య పథకంగా అమలు జరుగుతోందని కాగ్ పేర్కొంది. దీనికి నిధులను కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 2014-15 సంవత్సరం వరకు 75:25 నిష్పత్తిలో సమకూర్చగా దీనిని 2015-16 నుంచి 60:40గా సవరించారని తెలిపింది. ఈ పథకం నిధులన్నీ కలిపి మిషన్ ఫెక్సిబిల్ ఫూల్ గా కింద జమచేస్తారు. తదుపరి మొత్తాన్ని పలు అంశాల కింద విభజిస్తారని కాగ్ పేర్కొంది.

భూ పంపిణీలో లోపాలు

హైదరాబాద్, ఆంధ్రప్రభ :

షెడ్యూల్డ్ కులాలకు ఆర్థిక సహాయం పథకాలు ఆశించిన మేర అమలు కావడం లేదని కాగ్ నివేదికలో బయ పడింది. 2014 నుంచి 2017 వరకు నిర్దేశించిన ఆర్థిక లక్ష్యానికి, నిర్దిత సంఖ్యలో ఎస్సీ లబ్ధిదారులకు ప్ర యీజనం కల్పించడంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం విఫలమైందని సూచించారు. వార్షిక కార్యచరణ ప్రణాళి కలను కార్పొరేషన్ స్థాయిలోనే రూ పొందించారని, జిల్లాల నుంచి రావాల్సిన ప్రతిపాదనలు పరిగణలోకి తీసుకోలేదన్నారు. పారిశ్రామిక వ్యా పార సేవల పథకం కింద ఆర్థిక సహ యం కల్పించే ప్రయోజనం ఒన గూరలేదని కాగ్ నివేదికలో స్పష్ట మైంది. కార్పొరేషన్ అభివృద్ధికి గాను ఓటిఎంఎంఎస్ సాఫ్ట్వేర్ పోర్టల్లోని డేటా బేస్ అంత నమ్మదగినది లేదని చెప్పింది. లబ్ధిదారుడు యూనిట్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్న రోజు నుంచి నిధులు మంజూరు చేసే వరకు ప్రతి దశలోనూ విపరీతమైన జాప్యం జరిగిందని వివరించారు. భూమి కొనుగోలు పథకం, భూముల ఎంపి కల్లో పొరపాటు, లబ్ధిదారులు గుర్తిం పు ప్రక్రియలో లోపాలున్నాయని కాగ్ స్పష్టం చేసింది.

అగ్ని పడితే బుగ్గె

ఈనాడు, హైదరాబాద్: అగ్నిమాపక కేంద్రాల్లో మౌలిక వసతులు, పరికరాలు తగినంతగా లేవని.. రాష్ట్రంలో 2,596 అగ్నిమాపక కేంద్రాలు అవసరమైతే 96 మాత్రమే ఉన్నాయని కాగ్ ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. 2014 జూన్ నుంచి 2017 జూలై వరకు దస్తాల్ని విశ్లేషించింది.

❖ బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో అగ్నిమాపకశాఖకు ప్రాధాన్యం దక్కట్లేదు. శాఖను పటిష్ఠపరిచేందుకు ఉప సంఘం (సబ్ కమిటీ) చేసిన ప్రధాన సిఫార్సుల్ని ఎనిమిదేళ్ల యినా రాష్ట్రప్రభుత్వం అమలు చేయలేదు.

❖ 2014-17 మధ్య ఆరు అగ్నిమాపక కేంద్రాలు మంజూరైతే రెండే ఏర్పాటయ్యాయి. మొత్తంగా తెలంగాణలో అగ్నిమాపక కేంద్రాల కొరత 96 శాతంగా ఉంది. ఫైర్ మన్, క్రైవర్ ఆపరేటర్ వంటి కీలక పోస్టుల్లో కొరత ఉంది.

❖ ఈ ప్రభావం విపత్తు స్పందన సమయంపై పడుతుంది. అగ్నిమాపక శకటం- పట్టణప్రాంతాల్లో ఐదు నిమిషాల్లోపు చేరుకోవాలి. కానీ 93 నిమిషాలు పడుతోంది. గ్రామీణప్రాంతాల్లో 20 నిమిషాల్లోపు చేరుకోవాలి. 158 నిమిషాలు పడుతోంది.

ఏడాది	నిధుల ఆవశ్యకత	ఇచ్చినవి (రూ.కోట్లలో)
2014-15	117	56
2014-16	205	92
2016-17	240	120

పద్ధతిలేని పద్దులు

హైదరాబాద్ ఏజీ కార్యాలయంలో విలేజ్ కలెక్టర్ హుస్సేనుల్లా టిప్పిసర్ అలెంబెద్ జనరల్ అభియాన్ సింగ్

పెట్టుబడి వ్యయంలో అదర్శం

మొత్తం వ్యయంలో పెట్టుబడి వ్యయం ఇతర రాష్ట్రాలకంటే తెలంగాణలో ఎక్కువగా ఉంది. పెట్టుబడి వ్యయం రాష్ట్రంలో 28.22 శాతం కాగా సాధారణవర్గం రాష్ట్రాల సగటు 19.70 శాతం. ఇది మెరుగైన ద్వితీయ ఆర్థిక నిర్వహణను సూచిస్తోంది. ఆర్థిక సేవల రంగంలో మొత్తం వ్యయంలో పెట్టుబడి వ్యయం వాటా వ్యవసాయం, ఆసురబంధ రంగాలు, సాగునీరు, విద్యుత్తు, రవాణా రంగాల్లో 58.59 శాతంగా ఉంది. ఇది 2015-16లోని 93.62 శాతం మాత్రమే. సాంఘికసేవలు, ఆర్థిక సేవల అభివృద్ధి వ్యయం పెరగడం నిధుల వినియోగ సమర్థతను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఆలోచనపై వ్యయం సాధారణవర్గం రాష్ట్రాలతో సమానం. విద్యుత్తు చేసిన వ్యయం ఇతర సాధారణ వర్గం రాష్ట్రాల సగటుకంటే ఇక్కడ తక్కువ.

అస్తుల కల్పనకు పెరిగిన ప్రాధాన్యం

తెలంగాణ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి, సామాజిక రంగంలో వ్యయం చేస్తున్న మొత్తం ఇతర రాష్ట్రాలకంటే ఎక్కువగా ఉండు కాగ్ అభిప్రాయపడింది. ఆలోచనపై చేస్తున్న వ్యయంలో ఇతర రాష్ట్రాల సగటుతో సమానంగా ఉన్నా విద్యారంభంలో రెవెన్యూ మిగులు ఎక్కువ చేసి చూపారని, ఎవరెంటీమెంట్ నిర్వహించిన పరిమితి కంటే ఎక్కువగా ఉండడం తెలిసింది. రాష్ట్రానికి రూపాయి పెనుబారం కాకుండా అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాలంటూ యూజు చెల్లింపునకు ఎక్కువ మొత్తం వ్యయం చేయాల్సి వస్తుందనే అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఎస్సీ, ఎస్టీ ఉప ప్రణాళిక నిధులు వ్యవహారీ పట్టణభక్త ఉక్తా సాగనీ సగం నిధులు వ్యయం కాలేదని, సత్వర సాగనీటి ప్రయోజన పథకం కింద నిధులు వ్యయమైనా ఫలితాలు అందికాకపోయాయి. మిషన్ కాలనీయల్ మాధ్యమిక కాల మేరకు పనులకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదని, ఏదీద శాఖల్లో రూ. వందల కోట్లు ఐచ్ఛ చేయకపోవడం, పీడీ అకౌంట్ రూ.10,000 కోట్ల దాకా మూలుగుతుండడం, అదనపు వ్యయాలను ఆమోదింపజేయడం, నిబంధనలకు విరుద్ధంగా నిధుల వినియోగం మంటి లోపాలను కాగ్ స్పష్టం చేసింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన కాగ్ నివేదికలను గురువారం శుభవారంలో ప్రవేశపెట్టారు. 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితిగతులు, ఆర్థిక రంగం, స్థానిక సంస్థలు, రెవెన్యూ రంగం, ప్రభుత్వ రంగసంస్థలు, సామాన్యసామాజిక రంగాలకు నివేదికలను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. జాతీయ గ్రామీణ ఆలోచన పథకం నిధులు ఏ సంవత్సరంనూ ఫూర్తిగా వ్యయం కాలేదని, రాష్ట్రంలో సేవ్రియన్లు జాతీయ సగటు కంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయని, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో సిబ్బంది కొరత తీవ్రంగా ఉండు వివరించింది. నిర్బంధ విద్యార్హతపై చట్టం ఆమోదించినప్పటికీ ఐటీఐ ఇంజనీర్లను నిర్బంధించినట్లు తెలిపారు. ఏజీ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన విలేజ్ కలెక్టర్ అభియాన్ అను నివేదికలను ముఖ్యమంత్రి వివరించారు.

అదు నివేదికల ద్వారా విశ్లేషణ

తెలంగాణకు సంబంధించి 2016-17 సంవత్సరం నివేదికలను అభివృద్ధి, సామాజిక రంగం, స్థానిక సంస్థలు, రెవెన్యూ రంగం, ప్రభుత్వ రంగసంస్థలు, సామాన్యసామాజిక రంగాలకు నివేదికలను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. జాతీయ గ్రామీణ ఆలోచన పథకం నిధులు ఏ సంవత్సరంనూ ఫూర్తిగా వ్యయం కాలేదని, రాష్ట్రంలో సేవ్రియన్లు జాతీయ సగటు కంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయని, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో సిబ్బంది కొరత తీవ్రంగా ఉండు వివరించింది. నిర్బంధ విద్యార్హతపై చట్టం ఆమోదించినప్పటికీ ఐటీఐ ఇంజనీర్లను నిర్బంధించినట్లు తెలిపారు. ఏజీ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన విలేజ్ కలెక్టర్ అభియాన్ అను నివేదికలను ముఖ్యమంత్రి వివరించారు.

ఆటలేని బడులు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: 'తెలంగాణ రాష్ట్రంలో క్రీడా కార్యకలాపాలకు తగిన ప్రేరణ, దిశనిర్దేశం కొరవడాయి. క్రీడా విధానం మేరకు కేటాయింపులను నిధుల్లో 9.75 శాతమే విడుదలయ్యాయి. రాష్ట్రంలోని 26 శాతం బడుల్లో క్రీడా సామగ్రి లేనేలేదు' అని కాగ్ తేల్చి చెప్పింది. ఉద్యోగాలకు సంబంధించి ప్రత్యక్ష నియామకాల్లో క్రీడా విధానంలో నిర్దేశించిన రెండు శాతం రిజర్వేషన్ నిబంధన

ఒక్క పోలీసుశాఖలోనే అమలువుతోందని పేర్కొంది 16% పాఠశాలలకు ఆట మైదానాలు లేవు. 18% బడుల్లో వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు లేరు. ఐదు క్రీడా శిక్షణ సంస్థలకు 2014-17 మధ్య క్రీడా పరికరాలు లభించలేదు. పాఠవాటికే మరమ్మతులు చేసి వాడుకుంటున్నారు.

నిధుల కేటాయింపు, విడుదల (2014-17)

- ◆ కేటాయింపు రూ.2,092 కోట్లు
- ◆ కేటాయించినవి రూ.270 కోట్లు
- ◆ విడుదల చేసినవి రూ.204 కోట్లు

మందుల కొనుగోలులో నిర్లక్ష్యంతో నెరవేరని లక్ష్యం

'కాగ్ నివేదిక'

కేటాయించిన నిధులను వినియోగించడంలో విఫలం ఉద్యోగుల కొరతతో పీహెచ్సీలలో వైద్య సేవలు శూన్యం సెజేరియన్లు అధికంగా జరుగుతున్నాయి పీహెచ్సీ, ఏహెచ్లలో పారామెడికల్ సిబ్బంది లేరు వైద్య ఆరోగ్య శాఖ సమీక్షలో 'కాగ్'

హైదరాబాద్, మార్చి 29, ప్రభాతపాఠ : మందుల కొనుగోలులో నిర్లక్ష్యంతో ప్రభుత్వ లక్ష్యం నెరవేరలేదని, దీంతో సాధారణ మందులు సైతం రోగులకు అత్యవసర వైద్య చికిత్సలు అందుబాటులోకి రాలేదని తెలంగాణ వైద్య, ఆరోగ్య శాఖపై కంట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) నివేదిక పేర్కొంది. ప్రభుత్వం ఖాతీయ ఆరోగ్య పథకానికి నిధులను సకాలంలో అందజేయక పోవడం వల్ల పెద్ద మొత్తంలో నిధులు మిగిలపోయాయని ఈ కారణంగా మాతాశిశు సంరక్షణ పథకానికి సంబంధించిన కార్యక్రమం విజయవంతం కాలేదని తెలిపింది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో కుటుంబ నియంత్రణ అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది.

సమగ్రంగా కేంద్రాలను 9 నుంచి 33 నెలల శ్రీశ్రీ సర్కిల్స్ నిర్మించామని, అయితే, ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయలేక పోవడం వల్ల అవి ఇంకా అందు బాటులోకి రాలేదని చెప్పారు. పేర్కొంది. ఖాతీయ భర్తీ చేసే విషయంలో ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది.

ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది. ప్రజలకు వైద్య చికిత్సలు అందించడంలో కీలకంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని అమె బదులిచ్చినట్లు కాగ్ నివేదికలో పేర్కొంది.

మొదలైనవి ఉచితంగా ఎక్కడా లభించడం లేదని వారు సొంత ఖర్చులతో ఈ పరీక్షలను బయట చేయించుకోవలసి వస్తున్నదని పేర్కొంది. ప్రభుత్వం ఇందుకు బదులిస్తూ కాస్తా గదుల ఆధునికీకరణలో భాగంగా ఆస్తి అనువంతులకు అవసరమైన పరికరాలను సాధ్యమైనంత త్వరగా సమకూరంస్తామని తెలిపింది. రాష్ట్రంలోని పీహెచ్సీలు, ఏరియా అనువంతులలో పారామెడికల్ సిబ్బంది కొరత 17 నుంచి గరిష్టంగా 100 శాతం వరకూ ఉందని, అంతేకాకుండా అత్యున్నత ప్రమాణాలతో పోలిస్తే ఈ వైద్యశాలల్లో స్టాఫ్ సర్దుబాటు కొరత 17 శాతం, పారామెడికల్ సిబ్బంది కొరత 18 శాతం, లాబొరేటరీయస్ కొరత 79 శాతం, రేడియోగ్రాఫీ కొరత 60 శాతం ఉన్నదని కాగ్ నివేదిక పేర్కొంది. దీనిపై వివరణ కోరగా, పారామెడికల్ సిబ్బంది నియామకాలు జరుగుతున్నాయని ప్రభుత్వం సమాధానం ఇచ్చింది.

కాగ్ సూచించిన నిధులు

ప్రభుత్వం ప్రతి ఏడాది వైద్య శాల స్టాఫ్ సర్దుబాటు నిర్వహించి వైద్య సదుపాయాలలోని లోపాలను పనిగట్టి వాటిని నవరించాలని, కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసే నిధులు సక్రమంగా వినియోగం ఆపు తున్నాయా లేదా అనే విషయాన్ని గమనించేందుకు తగిన యంత్రాంగాన్ని సమకూర్చుకోవాలని, కార్యక్రమాల అమలు కోసం నూరు శాతం నిధులను ఎప్పటికప్పుడు నిర్ధారించుకోవాలని సూచించింది. సహజ ప్రసవాల వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు, సీ సెక్షన్ ప్రసవాల వలన కలిగే అనర్థాలను ప్రభుత్వం ప్రెంట్, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ద్వారా ప్రజలకు అవగాహన కలిగించాల్సిన అవసరం ఉందని పేర్కొంది. రాష్ట్ర నాణ్యత హామీ సమితి, జిల్లా నాణ్యత సమితి అంతర్గత నాణ్యత హామీ బృందాలు తమ కార్యక్రమాలను పటిష్టపరచుకుని కార్యక్రమంలోని కీలక నిర్వహణ పోస్టులను భర్తీ చేయాలని ప్రభుత్వానికి సూచించింది.

సర్కారు వద్దం డొల

- ప్రైవేటును ఆశ్రయిస్తున్న రోగులు ■ మాతాశిశు మరణాలపై కొరవడిన సమీక్ష
- ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల్లో 31 నుంచి 58 శాతానికి పెరిగిన కాన్పులు
- వీటిల్లో ప్రసవ కోతలు 67 శాతం ■ వైద్యఆరోగ్యశాఖపై కాగ్ నివేదిక

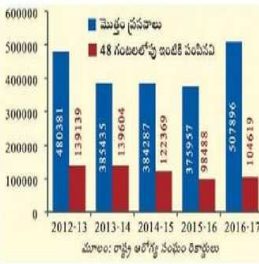
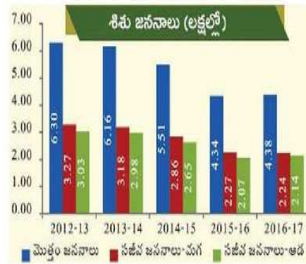
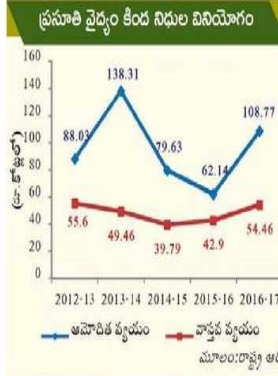
ఈనాడు - హైదరాబాద్

ప్రభుత్వ వైద్యసేవల్లో నాణ్యతా ప్రమాణాలు తోలినవం వల్ల రోగులు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులను ఆశ్రయించాల్సి వస్తోందని వారక కండ్లొలె అండ్ అడిటర్ జనరల్(కాగ్) నివేదిక వెల్లడించింది. ఆరోగ్య ఉప కేంద్రాల్లో పురుష సహాయకుల కొరత 100 శాతం ఉండగా.. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో సిబ్బంది కొరత 43 శాతం ఉంది తెలిసింది. రాష్ట్రంలో నాణ్యత హామీ సమితిలను ఏర్పాటుచేసి.. 2014-17 నడుమ వైద్యసేవల మూల్య నిర్ధారణ జరగలేదని తేల్చి చెప్పింది. రాష్ట్రంలో ప్రసూత, శిశు మరణాల సమీక్షలను నిర్వహించకపోవడం.. ఒకవేళ నిర్వహించినా అవి త్రిమాసికంగా లేకపోవడంతో మాతాశిశు మరణాలకు ధారిత సే పరిస్థితులను గుర్తించలేకపోయారని, తద్వారా నివారణ చర్యలపై దృష్టి పెట్టలేదని పేర్కొంది. ఆదిలాబాద్(152), ఖమ్మం(99), మహబూబ్ నగర్(98) వంటి గిరిజన జిల్లాల్లో ప్రసూత మరణాలు అధికంగా ఉన్నాయని, సగటున రాష్ట్రంలో ప్రతి లక్ష ప్రసవాలకు ప్రసూత మరణాలు 92గా ఉంది తెలిసింది. ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల్లో ప్రసవ కోతలను నియంత్రించడంలో

ప్రభుత్వం సవలు కాలేదని పేర్కొంది. మొత్తంగా జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య పథకాల అమలు తీరు అంత సంతృప్తికరంగా లేదని కాగ్ తన నివేదికలో వెల్లడించింది. అడిట్ సమీక్షను 2017 ఏప్రిల్ నుంచి ఆగస్టు నెలల మధ్య చేపట్టింది. 2012-13 నుంచి 2016-17 సంవత్సరాల రికార్డులను కూడా పరిశీలించింది. మెడ్స్, నల్గొండ, వరంగల్ జిల్లాల్లో తనివీటి బృందం నిశితంగా పరిశీలనలు జరిపింది.

ముఖ్యాంశాలివి..

- ◆ ఆసుపత్రు స్థాయిలో వార్షిక సర్వేలు చేపట్టి, లోపాలను కనిపెట్టి, అంతరాయాలను తొలగించే ప్రయత్నం రాష్ట్రంలో ఎక్కడా జరగలేదు.
- ◆ జాతీయ ఆరోగ్య మిషన్ కింద విడుదలైన నిధులను ఏ సంవత్సరమూ ఫుల్ స్థాయిలో ఖర్చు చేయలేదు. నిధుల వినియోగం 2012-14లో 38-44 శాతం ఉండగా.. 2014-17లో 39-46 శాతమే ఉంది.
- ◆ ఉచిత అత్యవసర మందుల పంపిణీ కింద 2014-17లో రూ.83.99 కోట్లు వెచ్చించగా.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.

- 10.11 కోట్లు(12శాతం) మాత్రమే వాడుకుంది.
- ◆ ప్రసూతి వైద్యం నిధుల వినియోగంలో కొరత 2014-17లో 31 శాతం నుంచి 50 శాతం వరకూ ఉండగా.. పిల్లల ఆరోగ్య పరిరక్షణకు 2014-17 నడుమ అమోదించిన వ్యయంలో ఏ సంవత్సరం కూడా 26 శాతానికి మించలేదు.
- ◆ నాణ్యత పరిరక్షణ కోసం వెచ్చించిన రూ.3.12 కోట్లలో 99శాతం నిధులు ఖర్చుకాలేదు.
- ◆ ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో 2013-14లో 69 శాతమున్న ప్రసవాల 2016-17లో 42 శాతానికి తగ్గిపోయాయి.
- ◆ ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల్లో కాన్పులు 31 శాతం నుంచి 58 శాతానికి పెరిగాయి.
- ◆ సామాజిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, ప్రాంతీయ, జిల్లా ఆసుపత్రుల్లో వైద్యవిభాగాల కొరత 28 నుంచి గరిష్టంగా 73 శాతం వరకు ఉంది.
- ◆ ప్రాథమిక, సామాజిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో వైద్యులు, సిబ్బంది కొరత, వైద్యసేవల సరిగ్గా అందజేయడం, మెరుగైన మౌలిక వసతులు కొరవడం, ఆరోగ్య భద్రత అందించే రీతిలో లేకపోవడం.. తదితర కారణాలతో ప్రజలు ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల వైపు వెళ్తున్నారని నివేదిక స్పష్టంచేసింది.
- ◆ తెలంగాణలో మొత్తం ప్రసవాల్లో 45 శాతం కోత విధానంలోనే జరుగుతున్నాయి.
- ◆ ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ప్రసవ కోతలు 33 శాతం కాగా..

- ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల్లో 67 శాతం.
- ◆ గర్భిణుల్లో క్రమీకరణ కేసులు 2012-13లో 1.42 లక్షలు ఉండగా.. 2016-17లో 2.93 లక్షలకు పెరిగాయి. బిఎన్ ఫోర్ట్ యూనిట్ మాత్రం పంపిణీలో కొరత 2-19 శాతం వరకు ఉంది.
- ◆ 2012-17 నడుమ 41.99 లక్షల మంది గర్భిణులు తమ వివరాలను నమోదు చేసుకోగా.. 21.34 లక్షల(51శాతం) ప్రసవాల మాత్రమే రికార్డులోకి వెళ్లాయి.
- ◆ 2012-2017 మధ్య కాలంలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో జరిగిన ప్రసవాల్లో 21 నుంచి 36 శాతం వరకు తల్లిబిడ్డలను ప్రసవనాంతరం 48 గంటల్లోనే ఇంటికి పంపించారు.
- ◆ 2017-18లో నిధులు సరిగ్గా వినియోగించుకోకపోవడం, మళ్లించడం, తదితర వేరేవు రూపాల్లో సుమారు రూ. 64 కోట్లు మేరకు ఆక్షణాలు జరిగినట్లు వెల్లడించింది.

ప్రసవాల తీరింది..

సం.	మొత్తం ప్రసవాలు	ప్రభుత్వ వైద్యంలో (శాతం)	ప్రైవేటులో (శాతం)
2013-14	3,85,435	2,65,119(69)	1,20,322(31)
2014-15	3,84,287	2,40,548(63)	1,43,739(37)
2015-16	3,75,947	1,93,412(51)	1,82,545(49)
2016-17	5,07,896	2,11,384(42)	2,96,512(58)

మూడేకరాలు.. ముచ్చటే!

● స్వయం ఉపాధి పథకాలు అంతంలే

● ఎన్సీ కార్పొరేషన్ పథకాల అమలుపై కాగ్ నివేదికలో వెల్లడి

ఈనాడు, హైదరాబాద్: బలహీన వర్గాలకు మూడేకరాల భూముల పనులతో లోపభాయిష్టంగా ఉండని కాగ్ ఆక్షేపించింది. సాగుకు వీలైన, నీటివసతి అందుబాటులో లేని భూములను పనులతో చేసినట్లు గుర్తించింది. కుటుంబ ఎంపిక చేసిన భూమి కాకుండా ఇతర భూములను వాస్తవ విలువకన్నా ఎక్కువ ధరలకు వ్యవసాయానికి వీలైన భూములు కొనుగోలు చేశారని తెలిపింది. గత మూడేళ్లలో 12,587 మంది లబ్ధిదారులకు పనులతో అర్జీలు పెట్టినట్లు 2,866 మందికి మాత్రమే ప్రయోజనం కల్గించారు. మేల్కొంది, అల్లూరి 77 శాతం లోటుకు ఎన్సీ సంక్షేమ శాఖ రాష్ట్ర విభజనను కారణంగా చూపిస్తూ, తెలంగాణ ఏర్పాటు మూడేళ్ల గడిచినందుకు సమాధానం ఆమోదయోగ్యంగా లేదని వెల్లడించింది. ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాల మేరకు లబ్ధిదారులకు సాగునీటి వసతి, ఒక ఏకాడీ పంట సకాయం ఇవ్వడం లేదు. స్వయం ఉపాధి కల్పించేందుకు ప్రతియేటా వార్షిక ఇబ్బందుల నిర్వేదికను కున్నా, ఆ మేరకు యోగ్యులు మంజూరు చేయలేదు. మహాయతీరాజ్, జిల్లా సహకార సొసైటీలకు మద్దతు సమస్యను

లోను, సకాలంలో లబ్ధిదారుల జాబితాలు సిద్ధం చేయకపోవడంతో ఈ పనిపనులు తరలెత్తుతున్నాయి. వ్యవసాయ, తదితర రంగాల్లో పనిపనులను వయస్సు దాటిన వారికి రుణాలు మంజూరు చేశారు. స్వయం ఉపాధి రుణంలో సబ్సిడీ నిధులు తీసివేయగా, మిగతా రుణ మొత్తానికి బ్యాలకులు హామీ కేంద్ర కాలపరిమితితో కూడిన డిపాజిట్లు వసూలు చేయడంతో వేద లబ్ధిదారులు అధిక వడ్డీలకు అప్పులు చేస్తున్నారు. అని నివేదికలో కాగ్ పేర్కొంది.

● కరెన్సీగేట్లో భూపంపిణీకి తొమ్మిది మంది లబ్ధిదారులను ఎంపిక చేయగా.. ఆర్డీవో విచారణలో ఎనిమిది మంది అనర్హులు ఉన్నట్లు తేలింది. అర్హులను ఎంపిక చేయడంలో జరిగిన తప్పులకు కారణంగా.. అప్పటికే వరుసలకు పట్టా దారులు భూములను విక్రయించారు. మహబూబ్ నగర్ వెల్లూరిలోనూ 31 మంది లబ్ధిదారులను ఎంపిక చేయగా.. ఏడుగురికి అప్పటికే భూమి ఉన్నట్లు వెల్లడింది.

● భూపంపిణీ పూర్తయిన తరువాత రిజిస్ట్రేషన్లను ఏకాడీకి పైగా సమయం పడుతుండటంతో రెండు వందలతో పాటు, ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయాన్ని కోల్పోవాల్సి వస్తోంది. భూపంపిణీ చేసిన లబ్ధిదారుల్లో 862 మందికి భూములను రిజిస్టర్ చేయలేదు. లబ్ధిదారులకు భూముల స్వాధీనం సకాలంలో కాకపోవడంతో ప్రయోజనాలు లభించలేదు.

● ఎన్సీ స్వయంఉపాధి పథకాలకు నిధుల విడుదలలో తాగుతో కేటాయింపులు, విడుదల మద్దతు వ్యత్యాసం ఉంటోంది. కేంద్ర నిధుల విడుదలకు 19 నెలల తాగుతు అరుగుతోంది. కేంద్ర నిధుల్ని ఖర్చు చేయకున్నా ఖర్చు చేసినట్లు వినియోగపత్రాలు పంపిస్తోంది.

● సహకార సంస్థ అమలు చేసిన పథకాలకు వార్షిక ప్రణాళికలకు రాష్ట్రస్థాయిలో రూపొందించడం సరైంది కాదు. వార్షిక ప్రణాళికలను సిద్ధం చేసి ఆమోదించడంలో విఫలమైన తాగుతు అరుగుతోంది. నిధుల ఖర్చు, సబ్సిడీల చెల్లింపు 50 శాతం కూడా దాటడం లేదు.

● బాకాలో రూ.169 కోట్ల నిధులున్నా ఖర్చువకుండా మిగిలిన డిపాజిట్లు రద్దు చేయాలని ఆర్థికశాఖ సూచించడంతో ఎన్సీ సంక్షేమశాఖలో నిధులు మురిగిపోయాయి. ఆర్థికశాఖ ఆదేశాలు ఎన్సీల అభివృద్ధికి విఘాతం కలిగించాలి ఉన్నాయి.

● స్వయంఉపాధిలో లబ్ధిదారులకు ఇచ్చే బ్యాంకు, రుణ బాకా సులభమైనా ఉండగా, దాదాపు 747 మంది లబ్ధిదారుల్లో 293 మందికి రుణబాకాల వివరాలు పునరావృతమయ్యాయి. 27 మందిలో 11 మందికి సకీలీ, నిర్వహణలోని బాకా సంబంధ ఉన్నట్లు గుర్తించారు. లోపాలు, సకీలీల్ని గుర్తించే సాఫ్ట్వేర్ లేదు. డింట్ల పలు లోపాలు ఉన్నాయి.

20 శాతంపైగా నిధులు మిగులే

సంక్షేమం, అభివృద్ధి లాంటి కీలక శాఖల్లో నిధుల వ్యయంపై ఉదాసీనత వ్యక్తమవుతోంది. గ్రామీణ, అక్షరాస్య ప్రయోజనాల కేటాయింపుల్లో 20% కంటే ఎక్కువ నిధులు మిగులుగా ఉంటున్నాయని కాగ్ విశ్లేషించింది. 20 శాతం కంటే ఎక్కువ మిగుళ్లు ఉండటంతో ఆశించిన ఫలితాలు అందలేదని అభిప్రాయపడింది.

శాఖలు, మిగులు (రూ.కోట్లలో)

శాఖ	2014-15	2015-16	2016-17
రెవెన్యూ వ్యయం			
ఉన్నత విద్య	475	506	416
వైద్య ఆరోగ్యం	1299	1396	2724
పురపాలకపట్టణాభివృద్ధి	2846	1286	4121
గృహనిర్మాణం	697	529	1116
సాంఘిక సంక్షేమం	2196	3550	3909
గిరిజన సంక్షేమం	827	1421	1086
మైసూర్ సంక్షేమం	726	556	483
మహిళా శిశు సంక్షేమం	812	411	493
వ్యవసాయం	1863	1366	1598
రాజీవీల్ వ్యయం			
రూపాయలు, భవనాలు	1377	3121	1929
పాఠశాల విద్య	193	54	490
వైద్య ఆరోగ్యం	586	574	495
సాంఘిక సంక్షేమం	181	231	1272
గిరిజన సంక్షేమం	110	241	789
ఓసీ సంక్షేమం	116	227	246

కట్టుతప్పిన ప్రైవేటు బడి

ఈనాడు - హైదరాబాద్

ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలు అపరిమితంగా రుసుములు వసూలు చేస్తున్నాయి. ఏకమొత్తంగా క్యాపిటేషన్(జానేషన్) రుసుములు, అధిక మొత్తంలో బోధనా రుసుములు వసూలు చేస్తున్నాయి. ఇది విద్యాహాక్కు చట్టాన్ని అతిక్రమించడమే.. అని కాగ్ నివేదిక స్పష్టంచేసింది. ప్రైవేటు బడులపై సర్కారు నియంత్రణ కొరవడటాన్ని ఇది సూచిస్తోందని పేర్కొంది. పర్యవేక్షణ లోపించడం వల్ల యాజమాన్యాలు ఇష్టానుసారంగా వసూలు చేస్తున్నాయని పేర్కొంది. బోధన రుసుం ఏకాడీకి రూ.16,500 నుంచి రూ. 5.42 లక్షల వరకు ఉన్నట్లు గుర్తించింది. క్యాపిటేషన్ రుసుం రూ.30 వేల నుంచి రూ.లక్ష వరకు తీసుకుంటున్నారని. ప్రభుత్వ నిబంధనల మేరకు ఖర్చు మాత్రం చేయడం లేదని కాగ్ ఎత్తిచూపింది. పాఠశాలలు వార్షిక పాలనానివేదికలు లేదా ఆడిట్ పధ్దులను సమర్పించడం లేదని పేర్కొంది. సర్కారు బడులను మౌలిక వసతుల కొరత తీవ్రంగా వేదిస్తోందని వెల్లడించింది. రక్షిత తాగునీరు, విద్యుత్, గ్రంథాలయాలు, ఆటస్థలాలు లాంటి వసతులు లేని పాఠశాలల సంఖ్యను విద్యాశాఖ తక్కువగా చూపుతోందని పేర్కొంది. 2017 ఏప్రిల్-జూలై నెలల మధ్య కాగ్ ఆడిట్ నిర్వహించింది. 2014-15

నుంచి 2016-17 సంవత్సరాల మధ్య దస్తావూరు పరిశీలించింది. ప్రాజెక్టు అప్రూవల్ బోర్డు(పీఏబీ) 2014-17 సంవత్సరాలకు ఆమోదించిన బడ్జెట్లో పోలిస్తే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రూ. 5,960.41 కోట్లు ఆమోదించి, విడుదల చేసింది మాత్రం రూ. 2,693.55 కోట్లే. సర్కార్ల అభియానకు నిధులు అందజేయడంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తీవ్ర తాగుతు చేస్తున్నాయని పేర్కొంది.

గుర్తించిన లోపాల్లో కొన్ని..
 ● 2014-17 మధ్య నాణ్యమైన విద్య కోసం రూ.2,851 కోట్లు

88 పాఠశాలల పరిశీలనలో పరిస్థితి ఇదీ..

మౌలిక వసతి లేమి	ఆడిట్ పరిశీలన	విద్యాశాఖ ప్రకారం
బాలబాలికలకు వేర్వేరుగా మరుగుబొద్దు	22 (25%)	బాలురకు 76, బాలికలకు 63 కోట్లు
రక్షింపు, వైలింగ్ రక్షిత తాగునీరు లేని బడులు	66 (75%)	66 (75%)
ఆటస్థలం లేని బడులు	32 (36%)	15 (17%)
పక్కా ప్రహారీలు లేనివి	20 (23%)	30 (34%)
గ్రంథాలయం లేనివి	14 (16%)	3 (3%)
విద్యుత్ లేనివి	22 (25%)	18 (20%)

ఖర్చు చేసినట్లు చూపినా అందులో రూ.2,108.76 కోట్లు (74 శాతం) జీతాలు, కేటీవీలు, నిర్మాణాలకే వెళ్ళినవారు.
 ● మధ్యలో బడి మానేసిన వారు ప్రాథమిక స్థాయిలో 8%, ప్రాథమిక స్థాయిలో 6%, ఎస్సీ సమాజంలో ప్రాథమిక విద్యస్థాయిలో 12%, ప్రాథమిక స్థాయిలో 7%.
 ● సమీపంలో బడివసతి లేనివారికి వేరే గ్రామానికి వెళ్ళేందుకు రవాణా ఛార్జీలను ఇవ్వడంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ చూపలేదు. 2015-16లో 15,406 మందికి రూ.4.62 కోట్లు కేటాయించగా, రూ.1.48 కోట్ల వినియోగించుకున్నారు. 2016-17లో నిధులే ఇవ్వలేదు. మొత్తం 44,412 మందికి రవాణా ఛార్జీలు అందలేదు.

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో అమలు కాని విద్యాహక్కు

బా

లలకు చదువు రాజ్యాంగపరమైన హక్కు అన్నది ఎవరూ కాదనలేరు. చదువుకోవడానికి నెలవైన పాఠశాలల్లో కనీస సౌకర్యాలు లేకుంటే చదువు ఎలా వంటుంది? అలాగే పాఠశాలల పరిసర వాతావరణం కూడా విద్యార్థులు ప్రశంసంగా చదువుపైనే దృష్టి కేంద్రీకరించేందుకు అనువుగా ఉంటే తప్ప చదువు సాగదు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విద్యార్థులకు చదువుకోవడానికి కావలసిన సదుపాయాలు సమకూర్చడంలో విఫలమవుతున్నాయి. పాఠశాలలకు ఎన్నో సమస్యలు వచ్చి పీడిస్తున్నాయి. కాగే నివేదిక ప్రభుత్వాల లోపాలను ఎండగట్టింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 75 శాతం ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో కనీస వసతులు లేవని తప్ప పట్టడం రాష్ట్ర విద్యాశాఖ నిర్వాహణి నిలుపుటద్దం అనే వెబ్సైట్ తప్పదు. రాష్ట్రంలో గత మూడు నాలుగేళ్లుగా ప్రాథమిక విద్యపై ప్రభుత్వం ఏమాత్రం శ్రద్ధ వహించడం లేదని శ్రీతీర్థాయి వాస్తవాలు రుజువు చేస్తున్నాయి. 45 శాతం స్కూళ్లకు ఆటస్థలాలు లేవని, 39 శాతం స్కూళ్లకు ప్రవారీ గోడలు లేవని కాగే బయటపెట్టింది. అంటే 12,768 స్కూళ్లకు ఆటస్థలాలు లేవు. 11,068 స్కూళ్లకు ప్రవారీ గోడలు లేవు. రాష్ట్ర సర్కారే అభియోగ్ కు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిధులు విడదల చేయకపోవడంతో విద్యాహక్కు వట్టం అమలు కావడం లేదు. నిధులు విడదలలో 50 శాతం వరకు కోత కోస్తున్నారు. విద్యాహక్కు అమలుపై ఆసలు సమీక్షలే జరగడం లేదంటే ప్రభుత్వం ఎంత శ్రద్ధ వహిస్తోందో వెప్పచ్చు. విద్యాశాఖ మంత్రి ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్ర సలహాసంఘం

కె.అమర్

పనిచేయాల్సి ఉండగా ఇంతవరకు సలహాసంఘమే ఏర్పాటు కాకపోవడం గమనార్హం. రానురాను ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుతుండగా ప్రైవేటుపాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. 2014-17 మధ్య విద్యార్థుల సంఖ్య 20 వేల వరకు ప్రభుత్వపాఠశాలల్లో తగ్గిపోగా ప్రైవేటు ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలల్లో 3వేలకు మించి పెరిగడం ఏమనాలి?

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 25,736 ప్రభుత్వ పాఠశాలలుండగా 10,515 స్కూళ్లలో ఒక్కో దానిలో 40 మంది కన్నా తక్కువ మంది విద్యార్థులున్నారు. 1606 ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు ఒక్కో ఉపాధ్యాయుడు కూడా లేకపోవడం విశేషం. వంద మందికిపైగా విద్యార్థులున్న ప్రైవేటు స్కూళ్లకు 3779 ఉండగా మిగతా స్కూళ్లలో అంతకంటే తక్కువే ఉన్నారు. ఇందులో 41 నుంచి 100 వరకు విద్యార్థుల సంఖ్య ఉన్న స్కూళ్లకు 722 ఉన్నాయి. ఒక్కో టీచర్ లెనా లేని పాఠశాలలు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 437 వరకు కనిపిస్తున్నాయి. సిఐఐఎస్లో 108, కరీంనగర్ 90, వరంగల్లో 86, ఖమ్మంలో 141, నల్గొండలో 109, మహబూబ్ నగర్లో 47, రంగారెడ్డిలో 267 మొదలలో 321 స్కూళ్లు ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితిని మార్చాలని విద్యార్థుల సంఖ్య పెంచడంతోపాటు ఉపాధ్యాయుల నియామకాలను సత్వరం పూర్తి చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. రాష్ట్రంలోని చాలా పాఠశాలల్లో తగినన్ని తరగతి గదులు లేవు. వరంగల్లో చెట్లకిందనే పాఠశాల చెప్పడం పరిపాటి అయింది. రంగారెడ్డి జిల్లాలో చాలా పాఠశాలల్లో

కూర్చోదానికీ బల్బులేవు. 4583 ఉన్నతపాఠశాలల్లోనే 18,954 గదులు అవసరమవుతాయి. దీనికి 2047 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని అంచనాగా చెబుతున్నారు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో 100 పాఠశాలల్లో గదుల సమస్య కనిపిస్తోంది. ఖమ్మం జిల్లాలో సుమారు 280 పాఠశాలల్లో 350 తరగతి గదుల నిర్మాణం ఇంకా పూర్తి కాలేదు. కరీంనగర్ జిల్లాలో 41 ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు సొంత భవనాలులేవు. రాష్ట్రంలో ఎక్కువశాతం పాఠశాలల్లో మరుగు దొడ్లు, మూత్రశాలలున్నా నీరులేక వినయో గించడం లేదు. గత ఏడాది ప్రతి బడిలో కనీసం ఒక్కొక్కనా ఉండేలా 17,826 శాఖలయాల నిర్మించామని విద్యాశాఖ చెబుతున్నా నీటివసతి, నిర్వహణ సరిగ్గాలేక అంతగా అవి ఉపయోగంలోలేవు. ఇక దేశవ్యాప్తంగా జరిగిన సర్వేప్రకారం రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లోని 600కుపైగా జిల్లాల్లో 44 శాఖానికీపైగా బడులకు తరగతి గదులు సరిగ్గాలేవని తేలింది. విద్యాహక్కు వట్టంకొండ 8 కోట్లమంది బాలలను బడిబాట వట్టింపాలని, ఉపాధ్యాయ భారీలన్నింటినీ భర్తీ చేయాలని మార్గదర్శకాలు చెబుతున్నాయి. అదనపు తరగతిగదుల ఏర్పాటుతోపాటు బోధకుల నియామకం వంటి కార్యక్రమాల అమలుకు సర్కారే అభియోగ్ కింద 2005-06లో కేంద్రం 7156 కోట్లు కేటాయించింది. ఆతర్వాత సం॥ 10,004 కోట్ల వరకు కేటాయింపు పెంచారు. 2011-12 బడ్జెట్ లో 40 శాతం అధికంగా కేటాయించారు. ఆతర్వాత ఏడాది రూ. 25,555 కోట్ల నిధులు పెంచారు. ఇలా కేటాయింపులు పెరుగుతున్నాయే తప్ప ప్రధాన సమస్యలు పరిష్కారంకావడం లేదు.

